Lisa 1. Ülevaade MAK 2014-2020 teavitustegevustest 2020. aastal

1. Maaeluministeeriumi teavitustegevused

Pressiteated

Terve 2020. a jooksul saatis Maaeluministeerium (MEM) välja erinevaid MAKiga seotud pressiteateid. 2020. a saadeti kokku 48 teadet, mille kohta lisati informatsioon ka MEMi kodulehele ja sotsiaalmeedia Facebooki lehele. Pressiteadete peateemad: arengukava rakendamine ja erinevate meetmete sisu tutvustus, kuuenda üle-eestilise avatud talude päeva teavitus, 2020. a toidupiirkonna valimine, maaettevõtete/põllumajanduse olukorraga seotud tegevused, arengutrendid jmt.

Pressiteated saadetakse pressilistis olevatele ajakirjanikele, põllumajanduse-, maaelu- ja toiduainetööstuse valdkonna organisatsioonidele ja liitudele, nõuandvatele kogudele näiteks põllumajanduse ja maaelu arengu nõukogu, MAK 2014-2020 seirekomisjon, Riigikogu maaelukomisjon ning MEM haldusala asutustele (kokku ca 900 kontakti). Originaalkujul või osaliselt on pressiteateid kajastanud paber- ja elektroonilised väljaanded, uudisteagentuurid, raadio ja TV, portaalid kokku ligi 530 korral: 2020. a. pressiteadetes toodud teemadel esitasid erinevad meediakanalid vajaduse korral lisaküsimusi ja said MEMilt täiendavat informatsiooni.

BNSi kõrval kajastasid MAKiga seotud teemasid enim Pollumajandus.ee (46 artiklit), maaelu.postimees.ee (36) ja Raadio Kuku (28).

Sotsiaalmeedia ja Maablogi

MEM on alates 2016. a kasutanud aktiivselt sotsiaalmeedia võimalusi Facebook'is: facebook.com/Maaeluministeerium. Alates sotsiaalmeedia platvormi Facebook kasutusele võtust on sell vahendusel jõudnud info tuhandete inimesteni (2020. aastal kasvatasime oma jälgijate arvu 12 900-lt 14 100-ni). Seal antakse infot mitmesugustest info- ja teabepäevadest, esile on tõstetud MAK 2014–2020 tulemused ja edulood, Eesti põllumajandustootjate saavutused. Lisaks on organiseeritud fotovõistlusi, et näidata maaelu võimalusi ning tõsta maaelu mainet, kutsutud inimesi osalema üle-eestilisel avatud talude päeval jpm.

2020. a kajastati MAK 2014–2020 teemasid ka MEMi ajaveebis Maablogi. Kõige loetum blogi oli 29. mail avaldatud toidu teemaline postitus „Kuidas viia mahetoit koolidesse? Võrumaa mahetoiduhuvilised jagavad kogemusi", mida vaadati 504 korral.

Koduleht

MAK 2014–2020 info jaoks on MEMi veebilehel kasutusel eraldi rubriik, mis on lihtsalt kättesaadav ministeeriumi kodulehe esilehelt. Veebilehel on info esitatud struktureeritult erinevate teemaplokkide kaupa, et tavakasutaja leiaks endale huvipakkuva sisu ning vastused võimalikult kiiresti. Veebilehel on üleval info MAK 2014–2020 strateegiliste dokumentide, meetmete, õigusaktide, uuringute, seire ja hindamise, toetustest teavitamise jne kohta. Teave

infopäevade jm aktuaalse kohta on kättesaadav ka uudiste jaotuse alt ja tõstetakse vajaduse korral esilehel eraldi nähtavamale koos MAKi logodega.

EAFRD toetustest teavitamine

Maaeluministri määrusega „Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020“ on reguleeritud MAKi toetuste saamisest teavitamise nõuded. Määrusega tagatakse EAFRD toetusest rahastatud objektide tähistamine ja ELi osalusele viitamise korra ühtsus ning kooskõla. Teavitamise tulemusel saab avalikkus teada EAFRDst kaasrahastatud tegevustest ja objektidest, rahastamise ulatusest ning projektide sisust.

Koostöö meediaväljaannetega

Meediaväljaannetega toimub pidev koostöö: eri kanalite ajakirjanikele anti infot, sh statistilisi andmeid MAK 2014–2020 meetmete kohta ning artiklite ideid. Lugusid avaldati nii trükimeedias, veebis, raadios kui ka televisioonis. Pidevalt vastati ajakirjanike päringutele MAK 2014–2020 toetuste, nende jagamise korra, meetmete tingimuste jms teemadel.

Avatud talude päev

19. juulil 2020 toimus kuues avatud talude päev. Avatud talude päeva avaüritus toimus kartul Simunast kaubamärgi all tegusevas ettevõttes Lääne-Virumaal ning seal osales umbes 250 külalist. Üritusel esines Simuna kapell ning kohalik tantsutrupp. Võimalik oli maitsta erinevaid kartuliroogasid, teha ekskursioone kartulipõllule ning saada erinevat infot kartulikasvatuse kohta.

Avatud talude päeval osales 281 talu ning neid külastati kokku üle 213 000 korra, mis on rekordiline tulemus. Kõige suurema külastuste arvuga talud: Andre farm Tartumaal (üle 5500), Kamelia turismitalu Tartumaal, Nopri Võrumaal ja Suuretüki talu Lääne-Virumaal (3500), Andri-Peedo talu Võrumaal (3100), Kaspri talu Tartumaal (ligikaudu 3000). Üle 2000 inimese käis veel Kalakuninga juures, Saidafarmis, Arkna Karjatalus, Wile farmis, Luke juustuvabrikus, Siidrikojas, Paasiku koertemõisas, Jaanalinnufarmis, Viinamärdi talus, Kase talus, Kapteni talus, Mulgi Jaanalinnutalus, Hobuteenused OÜ-s, Paluküla Mäe puhkekeskuses, Viljapuuaia talus, Lavendlitalus, Malmi talus ja Sarve Heaolukeskuses. Seega käis kahel päeval üle 2000 külastaja kokku 25 talus. 1000 ja rohkem külastust vastu võtnud talude jäi samaks kui eelmisel aastal olles veidi üle 60.

Avatud talude kodulehel oli 2020. a juulikuus ligemale 788 000 unikaalse vaatamise, sündmuse toimumispäevadel oli see näitaja 423 000. Meediakampaania sisaldas tele-, raadio-, interneti-, trüki- ja välireklaami. TV kampaania sai planeeritust vähem kontakte, kuna ilmad olid väga ilusad ja inimesed vaatasid telerit sellevõrra vähem. 38,8% lastega perede sihtrühmast nägi reklaami vähemalt 1 kord ja 22,1% vähemalt kolm korda (5,3% vähem plaanitust). Online-kampaania oli väga edukas ning ületas tunduvalt planeeritud eesmärgid nii näitamiste (+36%), klikkide (+344%) kui ka video vaatamiste osas (+146%). Online-kampaanias saime kokku üle

2,5 miljoni näitamise, 18 783 klikki ning 22 603 külastust maandumislehele. Kõikides materjalides oli selgelt ära toodud MAKi logo.

Meedias kajastati avatud talude päeva 2020. a 536 korral. Suurem meediakampaania oli koroonapandeemia mõjul ajastatud algusega kaks nädalat enne üritust. Suurim kajastuste arv oli 21. juulil (47 artiklit) ja 18. juulil (45 artiklit). Kõige rohkem kajastasid avatud talude päeva Raadio Kuku, maaleht.ee ja järvateataja.postimees.ee.

Koroonapandeemia tõttu tingitud vahepealse eriolukorra tõttu nappis aega avatud talude päeva paberkaardi valmistamiseks ning seetõttu kasutasime Navicup OÜ mobiilirakendusest avanevat avatud talude kaarti. Kaardile olid kantud kõik avatud talude päeval osalevad talud, nende aadressid, tegevusvaldkonnad ning pakutavad programmid, samuti sai planeerida oma teekonda. Kaardil oli ära toodud MAKi logo. Äpis avanevat kaart võeti ette 2229 korral, veebikaardile liiguti 3000 korral.

Üle-eestilise avatud talude päeva õnnestumisesse panustasid lisaks MEMile Põllumajandusuuringute Keskus, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ja Eestimaa Talupidajate Keskliit, kes olid ürituse kaaskorraldajad.

Teadlikkuse uuring

2021. a alguses viis Turu-uuringute AS Maaeluministeeriumi tellimusel läbi küsitlusuuringu, eesmärgiga selgitada, milline on Eesti elanike silmis erinevate maaelu valdkondade maine, teadlikkus MAKist ning hinnangud maaelutoetustele. Positiivse hinnangu andis põllumajanduse mainele 70% ja maamajanduse mainele 61% ja maaelu mainele 58% elanikest. Viimase kolme aastaga ei ole hinnang maamajandusele oluliselt muutunud, hinnang maaelule tõuseb tasapisi ning hinnang põllumajandusele on sel aastal märgatavalt tõusnud.

Vaadeldavate valdkondade mainet hindasid keskmisest sagedamini positiivselt 15-44-aastased, eestlased, kõrgharidusega, Harju-, Rapla- ja Viljandimaa, maapiirkondade elanikud ning keskmisest kõrgemasse sissetulekugruppi kuulujad.

Oma lähedase otsust end maaeluga siduda oleks valmis toetama 60% elanikest. Ajalises võrdluses on soovitajate osakaal püsinud samal tasemel. Põllumajandust peetakse perspektiivikaks tegevusalaks sagedamini ettevõtjate (57%) kui töövõtjate jaoks (49%). Maaettevõtlust hinnati ettevõtja ning töövõtja seisukohast samaväärselt perspektiivikaks (vastavalt 51% ja 53%). Võrreldes varasemate uuringutega hinnati seekord maaettevõtlust nii ettevõtja kui töövõtja seisukohast harvemini väga perspektiivikaks.

Seda, et põllumajanduse ja maaettevõtluse arendamise eesmärgil on võimalik taotleda toetusi, teadis 65% elanikest, varasemates uuringutes on vastava teadmisega elanike osakaal olnud kõrgem (70-83%). Teadlikkus üha väheneb. Elanikest, kes teavad, et põllumajanduse ja maaettevõtluse arendamise eesmärgil on võimalik taotleda toetusi, on 56% teadlik, et neid on võimalik taotleda kõigil nõuetele vastavatel ettevõtjatel või isikutel. Varasemalt on teadlikkus sellest olnud mõnevõrra kõrgem (59-70%). Vähenenud on teadlikkus ka toetuste rahastamisallikatest – sellest, et põllumajandus- ja maaelutoetusi rahastavad Eesti riik ja

Euroopa Liit koostöös, oli teadlik vaid 40% elanikest, kuid varasemalt on antud näitaja olnud vahemikus 53-72%.

Kõige olulisemaks toetamist vajavaks valdkonnaks peavad elanikud investeeringuid maaettevõtlusesse ja kogukonna arengusse (34%) või põllumajanduse konkurentsivõime tõstmisesse (27%). Harvem tähtsustatakse maaelutoetuste suunamist esmajoones teadus- või arendustegevustesse (11%), toidutöötlemise konkurentsivõime tõstmisesse (8%) või põllumajanduse keskkonnamõju vähendamisse (6%). Võrreldes varasemaga on muutunud pisut ebaolulisemaks toetada esmajoones põllumajanduse keskkonnamõjude vähendamist.

MAKist on teadlik 30% elanikest. Ajalises võrdluses on maaelu arengukavast teadlike inimeste osatähtsus pidevalt vähenenud (varasemalt 35-49%). MAK raames antud põllumajandus- ja maaelutoetusi on taotlenud kokku 4% elanikkonnast. Taotlejatest 85% on toetust ka saanud. Elanikest 56% peab MAK raames viimase nelja aasta jooksul antud toetusi Eesti maaelule kasulikeks, 11% kasutuks ja kolmandik ei oska arvamust avaldada. Kõige enam kasu on tõusnud põllumajanduse konkurentsivõime tõstmise või maaettevõtluse ja kogukonna arengu toetamisest. Need olid ka valdkonnad, mille toetamist hindasid elanikud kõige olulisemaks. Vähem kasu on olnud aga toidutöötlemise konkurentsivõime tõstmise, teaduse- ja arendustegevuste või põllumajanduse keskkonnamõju vähendamise toetamisest. LEADER-toetustest on kuulnud vaid 25% elanikest. Varasemalt on antud näitaja olnud sarnane (24-27%).

MAK-st, LEADER toetustest kui ka toetuste rahastamise allikatest teadlikke on keskmisest enam samades taustagruppides, kelle arvates on põllu- ja maamajanduse kui ka maaelu maine keskmisest kõrgem: eestlaste, kõrgharidusega, maapiirkondade, Saare-, Viljandi, Võrumaa elanike ning kõrgeimasse sissetulekugruppi kuulujate seas. Igasugune suhtumine antud valdkonda on positiivsem ning teadlikkus sellest kõrgem juhul, kui ollakse teadlik MAK-st.

Koostöö huvirühmadega

2020. aastal korraldas MEM MAK rakendamiseks vajalikke kohtumisi erinevate organisatsioonide esindajatega. Toimus 1 MAK 2014–2020 seirekomisjoni istungit, kus oli päevakorras MAK rakendamise tutvustamine, MAK seirearuande heakskiitmine ning arutelu MAK planeeritavate muudatuste kohta. Veel toimus mitmeid kohtumisi ja arutelusid sotsiaalpartneritega erinevate MAK meetmete rakendamise ja uue perioodi ÜPP strateegiakava ettevalmistamisega seoses.

21.01.2020 korraldas Maaeluministeerium koostöös Põllumajandusuuringute Keskusega põllumajandusmaa elurikkuse teemapäeva, kus anti ülevaate sellest, mis seisus on põllumajandusmaa elurikkus ja mida teha, et seda hoida ning tulevikuks sobivaid sekkumisi kujundada. Teemapäeva üks ettekanne oli ka teemal "Kas põllulinnud ja kimalased rõõmustavad põllumajanduskeskkonna toetuste üle?", mis tutvustas MAK keskkonna püsihindamise tulemusi elurikkuse valdkonnas.

2. PRIA ülevaade avalikkuse teavitamisega seotud tegevustest

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA) korraldab klientide ja avalikkuse teavitamist koostöös MEM avalike suhete osakonnaga. Suurim osa PRIA teavitustöö mahust oli 2020. a seotud MAKiga (108 erineva sisuga päringu-vastust, selgitusi, artikleid, intervjuusid, pressiteateid, uudiseid, teavitusi, e-infokirju). Töökorraldus näeb ette kõigi meetmete rakendamisega seoses ka teavitusplaanide koostamist ja täitmist. 2020. aasta oli koroonapandeemia tõttu kogu maailma jaoks eriline. COVID-19 viiruse levik mõjutas tegevusi kogu aasta jooksul. PRIA korraldas kiiresti ümber teavitustegevused, et klientidel oleks operatiivselt olemas info PRIA teenuste ning koroonapandeemiast tingitud võimalike muudatuste kohta.

Teavitamiseks kasutatud kanalid

Klientide jaoks on PRIA ja MAKiga seotud info saamiseks enim kasutatav kanal PRIA kodulehekülg pria.ee. Kodulehe kaudu on võimalik jõuda ka e-PRIAsse. e-PRIA jaguneb nn vanaks ja uueks ning erinevad tegevused on kahe e-PRIA vahel ära jagatud. Suurem osa tegevustest on koondunud uude e-PRIAsse, vanas e-PRIAs saab kasutada järgmisi teenuseid: maksed ja võlgnevused; pindalatoetused; MAK ja EKF investeeringutoetused; litsentside teenused; turuinfo esitamine (toorpiim); loomade register; Erametsakeskuse e-teenused.

17. veebruaril 2020. aastal läks PRIA üle uuele kodulehele. Sellega seoses kodulehe sisu ei muutunud, küll aga muutusid kodulehe visuaal ja ülesehitus. Uus koduleht sai arendatud vastavalt eelnevatele kliendiuuringutele ning suvel läbiviidud kasutusmugavusuuring näitas, et kliendid võtsid uue kodulehe väga hästi vastu ning uue lehe ülesehitus ja loogika vastab meie klientide käitumise loogikale. Uue kodulehe avanemisega seoses tuli kodulehe uut ülesehitust ning materjalide leidmist puudutavaid küsimusi meile klientide poolt ainult üksikuid.

2020. aasta märtsis loodi seoses maailma tabanud koroonapandeemiaga kodulehele alaleht, kus on välja toodud viirusest tingitud muudatused PRIA töökorralduses ja PRIA poolt makstavate toetuste ja nende tingimuste osas. Lehte muudetakse jooksvalt vastavalt info muutumisele või lisandumisele.

PRIA kodulehe ülesehitus on lähtuvalt klientide huvist valdkonnapõhine. Uuele kodulehele üleminekuga seoses muudeti valdkondade määratlusi ning toetusi on võimalik leida järgmiste valdkondade põhjal: Põllud ja metsandus; Loomad ja kalandus; Ettevõtluse arendamine; Turukorraldus ja koolikavad ning Maaelu arendamine. Lisaks on võimalik toetusi leida liikide kaupa, s.t eraldi on välja toodud pindala- ja loomatoetused, investeeringutoetused ja muud toetused. Toetuste otsing on välja toodud kohe PRIA kodulehe avalehele. Samuti on avalehel välja toodud olulisemad kiirlingid enamikule PRIA klientidele mõeldud teabe leidmiseks (sh toetuste ajakava, avatud taotlusvoorud, alustavale kliendile jne), hetkel aktuaalsed teemad ning viimased uudised. Kõik klientidele huvipakkuvad ja olulised teemad (sh objektide tähistamine, toetuste eelarved, taotlusvoorude ajakava, nõuetele vastavus, üldine info tagasinõuete kohta, investeeringute teostamisega seotud tähtaegade üldinfo jmt) on koondatud „Infokeskuse“ lehele. Neist olulisemad (toetuste ajakava, toetuste saajad, nõuetele vastavus ja objektide tähistamine) on välja toodud ka „Toetused“ menüüs kategooria „Abistav“ all. Kodulehel on infot võimalik leida ka otsingumootori abil. Olemas on üldine otsingumootor kogu PRIA

kodulehe ulatuses ning lisaks ka toetuste otsingumootor. Taotlusvoorude täpsed ajad annab PRIA investeeringumeetmete kohta teada Ametlike Teadaannete vahendusel.

Kõigi PRIA poolt vahendatavate toetuste kohta avaldatakse info vastava toetuse jaoks loodud leheküljel. Seal on iga meetme kohta olemas tutvustus, toetuse saamise tingimused, juriidilised alused, info taotluse esitamise kohta, erinevad taotluse esitamisega seotud vormid, vormide täitmise juhendid ning erinevate meetmetega seotud spetsiifilised abimaterjalid (näiteks e-PRIA kasutamise juhendid konkreetse meetme puhul). Kogu info on ära jagatud kindlaksmääratud sektsioonide vahel. Uue visuaalse lahendusena on lisandunud toetuse ajatelg, mis asub iga toetuse lehekülje ülaosas ning toob kliendi jaoks välja konkreetse toetusega seotud olulisemad ajalised tähised.

Põhjalikum info taotluse esitamise, sellega kaasnevate nõuete ja kohustuste ning menetluse kohta on MAK keskkonnameetmete puhul kirjeldatud juhendites „Abiks taotlejale“, mis valmivad PRIA ja MeMi koostöös.

Toetuste rahuldamise ja maksete kohta avaldab PRIA andmeid enda kodulehel. Lingil https://www.pria.ee/toetused/toetusesaajad avaneb otsingumootor, mille kaudu on leitav info nii kahe viimase finantsaasta toetuse saajate kohta kui ka jooksev info kahe viimase aasta määratud toetuste kohta meetmete lõikes. Lisaks on peale määramisotsuste tegemist määratud toetuste info kättesaadav ka konkreetse toetuse leheküljel, millel olev nupp „Määratud toetused“ viib just selle toetuse määramiste nimekirja juurde.

PRIA kodulehe „Infokeskuse“ all asub lehekülg „Toetuste eelarved“. See sisaldab toetusteks eraldatud summasid jooksvaks aastaks meetmete lõikes. Rubriik „Toetuste ajakava“ on kättesaadav kodulehe erinevatest kohtadest (näit avaleht, Infokeskus) ning seal on välja toodud toetuste ajakavad aastate lõikes, kusjuures käesoleva aasta puhul on tegu toetuste ajakava prognoosiga ning seda täiendatakse/muudetakse jooksvalt.

Kodulehel on välja toodud ka rubriik „Uudised“ kus avaldatakse teateid ja uudiseid nii PRIAlt kui koostööpartneritelt ning sinna on välja toodud ka viimaste aastate PRIA e-infokirjad.

Kodulehe vahendusel on klientidel võimalik broneerida aega maakondlikes teenindusbüroodes, et seal esitada taotlusi ja andmeid või kasutada e-PRIA kliendiarvutit.

Kodulehe avalehel on klientide jaoks lihtsasti leitav nii põllumassiivide elektrooniline veebikaart kui ka ligipääs võrdlushindade kataloogile.

Kodulehe külastajatel on ka võimalus liituda PRIA e-infokirja listiga või anda tagasisidet.

Uuel kodulehel lisandus suurematele toetusgruppidele mõeldud toetuste puhul võimalus tellida konkreetse toetuse kohta käivaid teavitusi. Need saadetakse registreerunutele välja e-posti teel. PRIA kasutab nimetatud teavitusi erakorraliste või kiireloomuliste muudatuste/teavituste edastamiseks. 2020. aastal saatsime välja 4 teavitust.

Pressiteateid MAKiga seonduvatel teemadel edastas PRIA 2020. a jooksul 25 (suurematele sihtgruppidele huvi pakkuvate taotlusvoorude alguste, tulemuste ja toetuste määramiste-maksmiste kohta).

PRIA Facebooki lehekülg võeti kasutusele 2014. a alguses. 2020. a alguse seisuga oli PRIA Facebooki lehe „meeldivaks" märkinud ehk lehe fänniks hakanud 1717 Facebooki keskkonna kasutajat. Aasta lõpuks oli nn fännide arv kasvanud 217 võrra 1934 kasutajani. Lehe postitusi jälgis aasta lõpu seisuga 2084 inimest (followers).

Kokku tehti aasta jooksul 186 postitust. Statistika järgi on populaarseim postitus jõudnud ca 8500 Facebooki kasutaja uudisvoogu (reach). Kõik lehekülje „fännid" on liitunud lehega nn orgaaniliselt (organic likes).

PRIA Facebooki lehel tegime möödunud aastal keskmiselt neli postitust nädalas. 2020. a kajastasime jätkuvalt PRIA olulisemaid uudiseid (PRIA pressiteateid, taotlusvoorude infot ja e-infokirjade ilmumist), tööpakkumisi ning jagasime teisi põllumajandusvaldkonnaga seotud olulisemaid uudiseid ja postitusi. PRIA postitusi on edasi jaganud ka paljud teised põllumeeste erialaliidud ja ühingud ning teised põllumajandusvaldkonna organisatsioonid.

PRIA elektrooniline infokiri ilmub üks kord kuus. 2020. aastal ilmus märtsis eriväljaanne seoses koroonapandeemiast tingitud eriolukorraga ning juuni- ja juulikuu infokiri ilmus ühe numbrina. MAKi teemasid käsitleti igas e-infokirjas. Infokiri edastab jooksvalt lõppenud taotlusvoorude tulemusi, toetuse määramisi ja maksmisi, teateid algavate taotlusvoorude ja ajakava kohta, selgitavaid artikleid ja juhiseid eelkõige toetuste taotlemiseks, uutest ja muutunud nõuetest arusaamiseks, e-teenuste ja hinnakataloogi kasutamiseks jne, meeldetuletusi klientide kohustuste kohta. Viitame ka meie klientide jaoks olulisemaid teemasid kajastavaid haldusala asutuste pressiteateid ning juhime tähelepanu pikematele artiklitele jm materjalile kodulehel.

Infokiri saadetakse automaatselt kõigile infokirja listiga liitunutele, 2020. aasta lõpuks oli infokirja saajate seas 8574 töötavat e-posti aadressi, neist veidi alla 20% on aktiivsed lugejad. Infokirjaga saab liituda PRIA kodulehe kaudu.

Koostöö meediaväljaannetega

Maaleht on olnud kliendiuuringu andmeil peamine paberväljaanne, kust saadakse infot PRIA ja toetustega seoses. Maalehele andsime 2020. aastal MAKiga seotud infot kokku 11 korral, sellest 3 korral PRIA tasutud teabena.

Maa Elus, mis on Postimehe grupi vahel ilmuv nädalaleht – avaldasime 3 lugu, millest 1 oli tasutud teabe artiklina ja andsime Maa Elule MAKiga seotud teemadel infot 5 korral.

Jätkus koostöö Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja ajakirjaga Põllumehe Teataja, mille toimetus sai PRIAlt 2020. a jooksul MAKiga seoses ühe teksti, milles selgitati kehtivaid nõudeid. Põllumehe Teatajat levitati tasuta ka PRIA maakondlikes büroodes.

Ainult veebipõhistest kanalitest kirjutas PRIA teemadel kõige rohkem põllumajandus.ee, kes 2020. aastal avaldas paljud meie e-infokirjas avaldatud PRIA artiklid. Kõige enam PRIA teemasid kajastanud väljaanded olid põllumajandus.ee, Raadio Kuku ja Maaleht. Maakonnalehtedest olid suurimad päringute esitajad Pärnu Postimees, Harju Elu, Lõunaleht ja Saarte Hääl.

Erineva info läkitamiseks klientideni kasutas PRIA masspostituskirju, mis adresseeriti klientide e-posti aadressidele. Nt pindala-keskkonnatoetuste taotlusvooru algus, e-PRIAs põldude ja niitude joonistamise andmete uuendamine, üksikute nõuete teemalised teavitused keskkonnameetmetega seoses.

Trükised

Eelmistel aastatel on trükisena ilmunud „Põhitõed pindalatoetuste ja MAK loomatoetuste taotlemisel“. Seoses koroonapandeemiaga otsustati trükise asemel välja anda kujundatud samanimeline veebidokument. Põhitõdede dokument sisaldab taotluste esitamise juhiseid, kõigi meetmete lühitutvustust ja e-PRIAs taotluse esitamise juhiseid. Dokument oli kõigile klientidele kättesaadav ning allalaaditav PRIA kodulehe kaudu. Lisaks oleme levitanud ka trükist „Nõuetele vastavus ja rohestamine“, mis on taotlejate poolt kõrgelt hinnatud ja nõutud.

e-PRIA teavitus

e-PRIA taotluste ja lisadokumentide esitamise kohta on PRIA koostanud ülevaatlikud meetmepõhised juhendid. Need on kättesaadavad PRIA kodulehel ning ka e-PRIA enda keskkonnas iga vastava teenuse juures.

PRIA kodulehele pannakse lisaks e-teenuste kasutamisega seotud juhenditele ka e-PRIA klientide jaoks olulisi teateid ja uudiseid. Kirjalike juhendite koostamise kõrval toimub jooksvalt ka teenuste videojuhendite uuendamine. Videojuhendid on leitavad PRIA YouTube’i kanalist ja need on viidatud PRIA kodulehel nii juhendite jaotuses kui ka vastavate meetmete tutvustuse juures. Samuti on viited videojuhenditele e-PRIAs iga vastava e-teenuse juures.

Kasutajatele mõeldes on e-PRIA keskkonnas oluliste teadaannete väli, kuhu ilmuvad teated tõrgete või häirete puhul kliendile ekraanile, et ta oleks toimuvaga kursis ning saaks oma tegevust planeerida.

e-PRIA teenuseid tutvustame ka eraldi infolõikudes erinevates PRIA teavitustes (pressiteated, artiklid, infokiri ja sotsiaalmeediapostitused), mis käivad erinevate meetmete ja taotlusvoorude kohta. Meetmete puhul, kus on avatud taotluste eeltäitmine, on teavitused ajastatud eeltäitmise alguseks.

Üritused ja kohtumised

2008. aasta aprillikuust tegutseb PRIA klientide nõukoda, mille istungitel osaleb PRIA juhtkond, maaeluminister ning PRIA kutsel 15 liiget, kes on PRIAga pikaajaliselt aktiivselt suhelnud kliendid, sh MAK toetuste kasutajad. 2020. aastal toimus üks kliendinõukoja

kohtumine (aprillis Skype vahendusel). Kliendinõukojast saadav info ja tagasiside on PRIAle sisendiks oma tööprotsesside täiustamiseks ja kliendikesksemaks muutmiseks. Toimus kohtumine ministriga, infovahetus ja olukorra analüüs karantiini ajal.

Heaks tavaks on PRIA esindajatel saanud vähemalt kord aastas kohtuda nii Eesti Talupidajate Keskliidu esindajate kui ka Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja esindajatega. Kohtumiste eesmärk on saada klienditagasisidet PRIA töökorralduse osas, anda põllumeestele teada PRIA uutest arengusuundadest ja koostöös arutada neid teemasid, mis põllumehele kõige enam muret on tekitanud. 2020. a toimus Talupidajate Keskliiduga kaks ja Põllumajandus-Kaubanduskojaga üks kokkusaamine.

PRIA infotelefonid jätkasid klientide abistamiseks samamoodi nagu eelnevatel aastatel. Kolmel erineval põhinumbril helistajad saavad PRIA infotelefonide töötajatelt vajalikku teavet kõigi MAKi meetmetega seoses – eraldi telefon on pindala- ja loomatoetuste, investeeringutoetuste ning registritega seotud päringute jaoks. Klientide kirjalike päringute jaoks toimib e-posti aadress info@pria.ee, kuhu laekuvatele päringutele vastavad samad inimesed, kes töötavad infotelefonil. 2020. aastal teenindati infotelefonide poolt 40 000 kliendikõnet.

Klientidelt tagasiside kogumine

Teenindusalast tagasisidet, mis hõlmab ka MAKi meetmetega seonduvaid teemasid, kogutakse klientidelt mitmel viisil. Oma tagasiside PRIA teeninduskvaliteedi kohta on kliendil võimalik saata läbi PRIA kodulehel oleva tagasisidevormi. Teenindusbüroodes on klientide jaoks olemas tagasiside blanketid. Lisaks on klientidel võimalik tagasisidet anda ka olulisemate kodulehe lehekülgede sisu kohta otse konkreetselt lehelt.

PRIAs on välja töötatud ja toimib metoodika tagasiside haldamiseks ning vajadusel kliendile vastamiseks. Lisaks rakendati 2020. aastal klienditagasiside kogumiseks soovitusindeksi meetodikat.

3. SA Erametsakeskuse ülevaade avalikkuse teavitamisega seotud tegevustest

Erametsanduse portaalis eramets.ee kajastatakse infot kõigi EMK administreeritavate MAK 2014 – 2020 raames erametsaomanikele suunatud toetuste kohta. Portaalis on kättesaadavad taotlusvormid ning selle juurde kuuluvad lisadokumendid, õiguslikud alused (määrused ja nende lisad), taotluste vastuvõtuajad ja kohad, muu info ja teated. Portaalis avaldatakse teateid taotlusvoorude algusest, infopäevade toimumisest ja taotlusvooru tulemustest (näiteks kui suures summas esitati taotlusvoorus taotlusi). Portaalis on link PRIA veebilehele, kus on võimalik otsida infot toetuse saajate kohta.

Taotlejate teavitamisel ning nende abistamisel taotluste esitamisel kasutatakse aktiivselt erametsanduse tugisüsteemi, eelkõige erametsanduse konsulente ning metsaühistuid. Metsaühistud omakorda informeerivad oma liikmeskonda, toimivad mitmed infolistid. Metsaühistud korraldavad oma liikmetele mõeldud info- ja koolituspäevi, kus tutvustatakse ka MAK 2014 – 2020 raames antavaid erametsaomanikele mõeldud toetusi. Metsaühistutesse on koondunud rohkem kui 14 tuhat metsaomanikku.

2020. a ilmusid Natura 2000 erametsamaa toetuse kohta reklaamid kõikide maakondade lehtedes ja Maalehes. Tasulise levikuga reklaami tehti Erametsakeskuse Facebooki ja Instagrami lehel. Aprilli alguses saadeti Natura infokiri Erametsakeskuse erametsaomanike uudiskirjalistiga liitunutele.

Eelmistel aastatel Natura toetust küsinud metsaomanikele (5564 adressaati) saadeti e-kiri taotlusvooru saabumise kohta. Natura toetuse infopäev oli planeeritud märtsikuus Tartusse, kuid covid-19 leviku tõkestamisest tingitud piirangute tõttu jäi see ära.

Meetme 8 reklaam ilmus kõikide maakonnalehtedes ja Maalehes. Tasulise levikuga reklaami tehti Erametsakeskuse Facebooki ja Instagrami lehel. Sotsiaalmeediakanaleid kasutati ka tasuta info levitamiseks, postitades meetme 8 reklaami Facebooki kohalikesse gruppidesse (valdade, külade kogukonnagrupid). Lisaks tehti Erametsakeskuse Facebooki lehele video meetme 8 korduma kippuvate küsimustega.

Jaanuari lõpus saadeti meetme infokiri Erametsakeskuse erametsaomanike uudiskirjalistiga liitunutele. Trükiti plakatid, mida levitati raamatukogudes ja seltsimajades üle Eesti. Eelmistel aastatel toetust taotlenutele (1439 adressaati) saadeti e-kiri meeldetuletusega taotlusvooru toimumise kohta. Infopäevad toimusid Tallinnas (osalejaid 90), Tartus (osalejaid 100) ja Pärnus (osalejaid 40).

4. Põllumajandusuuringute Keskuse ülevaade hindamise teavitustegevustest

Hindamisalane teavitamine on üks olulisi Põllumajandusuuringute Keskuse (PMK) hindamisalaseid tegevusi. See on tähtis nii põllumajandustootjatele, ametnikele kui ka teistele huvigruppidele nende tulevaste tegevuste planeerimisel ja käesolevatele tegevustele hinnangu saamiseks. 2020. aastal toimus hindamisalane teavitamine sarnaselt eelnevatele aastatele. Jooksvalt uuendati infot Eesti maaelu arengukava keskkonnaalaste tegevuste püsihindamist tutvustaval kodulehel. Püsihindajad osalesid konverentsidel, seminaridel ja teabepäevadel hindamisalaste ja ka muude erialaste ettekannetega. Tulenevalt koroonaviiruse levikust toimusid paljud üritused veebis või hübriidüritusena, mis võimaldas ka järelvaatamist ja seeläbi potentsiaalselt suurema jälgijaskonnani jõudmist. Lisaks avaldati erinevates allikates artikleid ja muud asjakohast infot. Osaleti ka mitmetes projektides, töögruppides ja võrgustikes.

Põllumajandusuuringute keskuse korraldatud koolitused ja infopäevad

2. oktoobril esines Eneli Viik Tallinnas PMK maaelu võrgustikutöö osakonna korraldatud nurmkana teemalisel ümarlaual suulise ettekandega „Euroopa Liidu projektid, mis toetavad nurmkanade populatsiooni säilitamist“.

17. novembril toimus Jänedal Maaelu Edendamise Sihtasutuse ja PMK koostöös põllumajanduskeskkonnale keskenduv konsulentide koolituspäev, kus PMK töötajad esinesid suuliste ettekannetega:

- Karli Sepp „MAHE, KSM ja ÜPT toetuse taotlejate maakasutuse ja majandusnäitajatest. Väetamise mõjudest saagile ja mulla toiteelementide sisalduse muutusele mahe- ja tavaviljeluse külvikorrakatses“;
- Jaan Kanger „Taimetoitainete leostumine – surve keskkonnale ja kaotus tootjale – dreenivee seire tulemuste põhjal“;
- Priit Penu „Eesti muldade Ca ja Mg seisund, lubjatarve maakondades ning muldade neutraliseerimise tähtsus ja ohud“;
- Tambet Kikas „PMK kaardirakenduste kasutamisest: mullaseire välitöö kaardirakendus (mullaproovide võtmiseks) ja muldade kasutussobivuse kaardirakendus“;
- Iiri Raa „EIP-AGRI tööriistad ja nõustaja roll“;
- Agnes Kivistik „EIP-AGRI fookusgruppide tulemused“;
- Eneli Viik „Põllulindudest, kimalastest ja taimedest põllumajanduskeskkonna toetuste hindaja pilgu läbi“;
- Marje Särekanno „Toiteelementide bilansi ja pestitsiidide kasutuskoormuse uuringu tulemused keskkonnameetmete hindamisel“.

18. novembril korraldas PMK koostöös konsortsiumipartneritega põllumajanduse suurandmete teemalise veebiseminari, kus Tambet Kikas esines suulise ettekandega „PMK kaardirakenduste kasutamisest: mullaseire välitöö kaardirakendus (mullaproovide võtmiseks) ja muldade kasutussobivuse kaardirakendus“.

Hindamisega seotud info jagamine teistel üritustel

15. jaanuaril esines Priit Penu Tartus Eesti Maaülikoolis toimunud teabepäeval „Põllukultuuride kasvatus – taimekasvatuse kõrvalmõjud“ ettekandega „Taimekaitsevahendite jäägid põllumuldades 2019. aastal“.

16. jaanuaril esines Priit Penu Maaeluministeeriumis lupjamise töögrupis ettekandega „Süsinikusisalduse ja mulla happesuse omavahelised seosed Eesti muldades“.

21. jaanuaril esines Eneli Viik Tallinnas Maaeluministeeriumi korraldatud põllumajandusmaa elurikkuse teemapäeval suulise ettekandega „Kas põllulinnud ja kimalased rõõmustavad põllumajanduskeskkonna toetuste üle?“.

7. veebruaril esines Priit Penu ettekandega „Eesti muldadest ja nende muutustest“ MTÜ Eesti Lihaveisekasvatajate Seltsi infopäeval Tartumaal, Märjal.

21. veebruaril osales Eneli Viik Belgias Brüsselis toimunud Euroopa Komisjoni korraldatud konverentsil „Halting the loss of pollinators: the role of the EU agricultural and regional development policies“ paneeldiskussioonis, kus tutvustas lühidalt Eesti MAK keskkonnatoetuste hindamiseks tehtavat kimalaste seiret ja KSM toetustega kaasnevat nõuet osaleda koolitustel.

3. märtsil esines Karli Sepp Tartus Agri Partner OÜ korraldatud mahetaimekasvatuse seminaril „Tagasi juurte juurde 2020“ ettekandega „Maheväetiste katsete tulemustest Kuusiku katsekeskuses“.

5.–7. juunil korraldas Tartumaa Põllumeeste Liit KSM kohustusliku täienduskoolituse veebikoolitusena, kus Priit Penu esines ettekandega piirkondlikust mullakaitse toetusest, mulla kasutussobivusest, mullauuringute olulisematest tulemustest, väetistarbekaartidest ja väetamise soovitustest põllumehele. Karli Sepp esines ettekandega vahe- ja haljasväetiskultuuridest ja nende tähtsusest ning tutvustas huumusbilansi kalkulaatorit.

11. juunil veebis toimunud ELME projekti kaasamisseminaril poliitikakujundajatele esitatud ettekande „Ökosüsteemide seisundi ja ökosüsteemiteenuste üleriigiline hindamine ja kaardistamine“ üks kaasautoritest oli Tambet Kikas (Linder, M., Helm, A., Kull, A., Veromann, E., Remm, L., Kikas, T., Villoslada, M., Tullus, T., Prangel, E., Aosaar, J., Külm, S., Otsus, M., Sepp, K.).

11. augustil esines Priit Penu Loodusmuuseumi suveseminaril Kauksis loenguga Eesti muldadest.

2. oktoobril esines Priit Penu Sadalas KEVILI sügisseminaril ettekandega „Ca ja Mg Eesti muldades“.

8. oktoobril Sakus toimunud Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja keskkonnatoimkonna koosolekul esinesid Karli Sepp ettekandega „MAHE, KSM ja ÜPT toetuse taotlejate maakasutuse ja keskkonnanäitajate võrdlus põllumajanduse keskkonnameetmete hindaja pilgu läbi“, Priit Penu ettekandega „Taimekaitsevahendite jäägid muldades 2019. aastal“ ja Jaan Kanger ettekandega „MAK 2014-2020 veekeskkonna seirest“.

14. oktoobril esines Karli Sepp ettekandega „MAHE, KSM ja ÜPT toetuse taotlejate maakasutuse ja keskkonnanäitajate võrdlus põllumajanduse keskkonnameetmete hindaja pilgu läbi“ Tartus Eesti Põllumajanduse Aastanäituse 2020 osana korraldatud konverentsil Maheturg 2020. Tambet Kikas ja Priit Penu esinesid sama ürituse raames toimunud seminaril suulise ettekandega „Põllumajanduskultuuride kasutussobivuse kaardirakendus“.

12. novembril esines Eneli Viik Põhja-Euroopa kimalaste võrgustiku korraldatud veebiseminaril „Promoting pollinators. Learning from each ohter in the northern Europe“ ettekandega „State, trends and measures for pollinators in Estonia“.

20. novembril tutvustas Livi Rooma „Eesti maaelu arengukava 2014-2020“ hindamiskomisjoni 2. istungil PMK põllumajandusseire ja uuringute osakonna MAK-i uuringuid 2020. ja 2021. aastal.

3. detsembril osales Priit Penu veebikonverentsina toimunud XI Mullapäeval paneeldiskussioonis, kus arutati, kas ja kuidas on teadmised mulla elurikkusest abiks põllumuldade majandamisel ja kaitsel. Ürituse korraldasid Eesti Maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituut ja Maaeluministeerium koostöös Eesti Mullateaduse Seltsiga.

9. detsembril esines Priit Penu suulise ettekandega „Mulla tasakaal“ Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja korraldatud Teraviljafoorumil.

Osalemine projektides, töögruppides ja võrgustikes

Priit Penu ja Karli Sepp osalesid mahepõllumajanduse tegevusvaldkonna teadmussiirde pikaajalise programmi (MAHE PiP) nõukogu töös.

2020. aastal jätkusid 2019. a lõpus MEM koordineerimisel alanud ÜPP strateegiakava 2021–2027 väljatöötamise töögrupid, kus osalesid ka PMK töötajad:

- Keskkonnasõbralike praktikate ja mahepõllumajanduse töögrupis osalesid Livi Rooma, Karli Sepp, Eneli Viik ja Jaan Kanger;
- Poollooduslike koosluste hooldamise töögrupis osales Eneli Viik;
- Keskkonnasõbraliku aianduse ja kohalike sortide töögrupis osalesid Marje Särekanno ja Ere Ploomipuu;
- Loomade tervise ja heaolu töögrupis osales Ere Ploomipuu;
- Loomsete geneetiliste ressursside töögrupis osales Ere Ploomipuu;
- Lupjamise töögrupis osales Priit Penu;
- Mulla töögrupis osales Priit Penu;
- Metsanduse töögrupis osales Iiri Raa.

2019. aastal moodustati Austria initsiatiivil (Suske Consulting) üle-euroopaline tulemuspõhiste meetmete võrgustik, mille Eesti-poolseks kontaktisikuks on Eneli Viik. Kontaktisiku peamisteks ülesanneteks on teavitada võrgustiku liikmeid oma riigis toimuvatest tulemuspõhiste meetmetega seotud tegevustest (meetmed, projektid, uudised, kirjandus jne) ning täita ja uuendada võrgustiku lehel (https://www.rbpnetwork.eu/) oma riigi kohta käivat infot. Kui võimalik, peaks kontaktisik lisaks jagama oma riigis teavet tulemuspõhiste meetmete võrgustiku tegevuste kohta. 2020. aastal osales Eneli Viik võrgustiku kontaktisikute kirjavahetuses, võttis osa kahest kontaktisikute veebikoosolekust, levitas Eestis teavet võrgustiku veebilehe avamise ning kahe tulemuspõhiste meetmetega seotud ürituse kohta ning sisestas tulemuspõhiste meetmete võrgustiku lehele info Eestis ÜPP järgmiseks perioodiks kavandatava tulemuspõhise lupjamismeetme kohta. Tulemuspõhistele meetmetele on iseloomulik, et toetust makstakse tulemuste saavutamise, mitte konkreetsete tegevuste eest (nt mitte püsirohumaade teatud ajaks niitmise, vaid teatud arvu indikaatorliikide olemasolu eest). Senini on tulemuspõhised meetmed olnud peamiselt suunatud elurikkusele, kuid järjest rohkem otsitakse võimalusi laiendada sellist lähenemist muude keskkonnaga seotud eesmärkide saavutamiseks (nt muld, vesi, kliima).

2019. aastal moodustasid Norra, Rootsi, Taani, Soome ja Eesti kimalaste võrgustiku, et omavahel teadmisi jagada ning levitada teavet tolmeldajaid soodustavate tegevuste kohta – põhirõhk on kimalastel ja põllumajandusmaastikul. Eestist osaleb võrgustikus Eneli Viik. Juhtpartneriks on La Humla Suse Norras ning tegevusteks on taotletud ühe aasta kaupa raha Põhjamaade Ministrite Nõukogust. Igal aastal on plaanis ühes võrgustiku partnerriigis silmast-silma kohtumine, mis 2020. aastal pidi toimuma Rootsis, kuid jäi koroonaviiruse kriisi tõttu

ära. Selle asemel korraldati rahvusvaheline veebiseminar „Promoting pollinators. Learning from each ohter in the northern Europe“. Lisaks koostati tolmeldajate olukorrast ja nende soodustamiseks rakendatavatest tegevustest partnerriikides infomaterjal ning pikk ja lühike film.

2019. aasta mais moodustati Euroopa Komisjoni algatusel EL tolmeldajate initsiatiivi raames tehniline ekspertgrupp (juhtorganisatsioon oli JRC (Joint Research Centre)), et töötada välja ettepanek üle-euroopaliseks tolmeldajate seireks. Eneli Viik osales 2020. aasta esimeses pooles eksperdina valminud töö mustandi kommenteerimisel ning väljapakutud 2020. aasta kohta metoodika tutvustuse üritusel. Igast riigist oli ette nähtud kaks eksperti: üks põllumajanduse, teine keskkonna poole pealt. Ettepanek sai valmis ja avaldati 2020. aasta oktoobris.

EEA (European Environmental Agency) ja JRC (Joint Research Centre) tegelesid 2020. aastal Euroopa kohta käiva kõrge loodusväärtusega alade määratlemise metoodika täpsustamisega. Selle raames koguti liikmesriikidelt andmeid loomade karjatamise kohta erinevate CLC klassidega aladel. Põllumajandusuuringute Keskuse töötajad (Tambet Kikas, Ere Ploomipuu, Iiri Raa, Eneli Viik) täitsid Eesti kohta käiva küsitluse vormi, osalesid Skype'i arutelus ning esitasid täpsustavaid andmeid.

Tambet Kikas osales Keskkonnaagentuuri koordineeritud projekti ELME – „Elurikkuse sotsiaal-majanduslikult ja kliimamuutustega seostatud keskkonnaseisundi hindamiseks, prognoosiks ja andmete kättesaadavuse tagamiseks vajalikud töövahendid” – põllumajanduslike ökosüsteemide töörühmas.

Livi Rooma osales KKM-i veemajanduskomisjoni ja põllumajanduse veekaitse töörühmade töös. Töörühmade ülesandeks oli 2021-2027 veemajanduskava, veemajanduskava meetmeprogrammi ja üleujutusohuga seotud riskide maandamiskava ning 2021-2024 Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõude läbivaatamine ning heakskiitmine. Töörühmade töös kasutati alusandmetena ka PMK MAK vee- ja mullavaldkonna uuringute tulemusi ning analüüse.

Iiri Raa osales Euroopa põllumajanduse innovatsioonipartnerluse (EIP-AGRI) teeninduspunkti töös. PMK on EIP-AGRI teeninduspunkti haldava konsortsiumi liige. Teeninduspunkt pakub mitmesuguseid töövahendeid ja teenuseid, mis annavad innovatsiooniga tegelevatele osapooltele tuge ideede ja projektide elluviimisel. Samuti teeb teeninduspunkt võrgustustööd, tugevdades suhtlust ja teadmiste vahetamist läbi erinevate konverentside, seminaride, töötubade, fookusgruppide ja väljaannete.

Hindamisega seotud info avaldamine erinevates allikates

Bruholt, E., Michelson, A., Viik, E., Pedersen, J., Gröntoft, M., Henriksson, J., Gustavsson, B. 2020. Promoting Pollinators in Agriculture. A Nordic-Baltic Guide To Measure For Wild Pollinators. 26 p.

Bruholt, E., Michelson, A., Viik, E., Pedersen, J., Gröntoft, M., Henriksson, J., Gustavsson, B., Lie Svalheim, J. 2020. Promoting pollinators. Short movie, 1 min 22 sec.

Bruholt, E., Michelson, A., Viik, E., Pedersen, J., Gröntoft, M., Henriksson, J., Gustavsson, B., Lie Svalheim, J. 2020. Promoting pollinators in Nordic-Baltic countries. Full movie, 14 min 9 sec.

Raa, I., Rooma, L., Särekanno, M. 2020. Assessing the Use of Pesticides in the Estonian RDP 2014-2020. Assessing the Use of Pesticides in the Estonian RDP 2014-2020 | The European Network for Rural Development (ENRD) (europa.eu)

Sepp, K. 2020. Kuidas tõrjuda umbrohte maheteraviljade kasvatamisel külvikorras. Õppefilm. Operaator/monteerija: Erik Lööper. Põllumajandusuuringute Keskus. 9 min 51 sek.

Sepp, K. 2020. Külvikorra viljavahelduse, sõnnikuga väetamise ning erineva mullaharimise mõju terakultuuride umbrohtumisele ja saagile maheviljeluse külvikorras. Mahepõllumajanduse Leht, nr 88/1. Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus, Tartu, lk. 6−9.

Viik, E. 2020. Põhja-Euroopa kimalaste võrgustiku 12.11.2020 korraldatud tolmeldajate soodustamise veebiseminari eestikeelne kokkuvõte. Põllumajandusuuringute Keskus, 10 lk.

5. Maaeluvõrgustiku teavitusalane tegevus

Maaeluvõrgustiku üksuse teavitustegevuste põhisuunad lähtuvad MAK kommunikatsioonistrateegiast ja iga-aastase tegevuskava kommunikatsiooni tegevusplaanist. Suurematеks ühistegevusteks on Eesti suurimal põllumajandus- ja maaelumessil osalemine, 2019. ja 2020 aastal külastussündmuse "Maal elamise päev" kaaskorraldamine ja üle-eestilise avatud talude päeva korraldamine.

Maaeluvõrgustiku üksuse tegevuse käigus antakse välja 6 erinevat tüüpi infokirja. Laiemale avalikkusele suunatud infokiri „Maaeluvõrgustiku Infokiri @VÕRGUKIRI“ ja kitsama sihtgrupiga „Toiduvõrgustike @Infokiri“, „Innovatsioonivõrgustiku @infokiri“, „LEADER @INFOKIRI“, „Konsulentide @infokiri“ ja 2018. aastal anti välja ka „Sotsiaalse talupidamise @Uudiskiri“.

Maaelu võrgustikutöö osakond on aastatel 2014-2020 levitanud kokku 523 numbrit infokirju ja muud trükist, ning kokku on tehtud 104 videolugu, sh tõlgitud ja helindatud EIP-AGRI innovatsiooni tugiteenuseid tutvustav video.

Maaeluvõrgustiku üksuse veebilehe maainfo.ee vaatajate arv on aastatel 2014-2020 kokku 9,5 miljonit ja unikaalsete vaatajate arv (korduvvaatajad on välja arvatud) kokku 998 tuhat. Maaeluvõrgustiku üksuse tegevuse kajastamiseks kasutati ka sotsiaalmeedia kanaleid: YouTube, Facebook, Twitter ja Google kaardirakendus. 2020. aasta lõpu seisuga oli Facebooki kontol 1082 jälgijat, kokku on tehtud 1200 postitust ja maainfo.ee veebilehele oli Facebooki kaudu jõutud 23 tuhandel juhul.

Tegevused, mis on seotud maaelu arengukava projektinäidete kogumisega

Kokku on 31.12.2020 seisuga kogutud ja levitatud 1247 maaelu arengukava projekti- ja rakendusnäidet ning muid maaelu arendamisega seotud näiteid. Teemade kaupa jagunemine: maaelu arengukava tulemuste levitamise raames 53 näidet, LEADER/CLLD teemadel 741 näidet, sealhulgas põllumajanduse konkurentsivõime ja lühikeste toidutarneahelate teemal 96, innovatsiooni teemal 132 ja sotsiaalse kaasamise teemal 69 näidet.

Põhilised näidete levitamise kanalid on maaeluvõrgustiku üksuse regulaarsed infokirjad, veebileht, trükised ja näitused. 2020. a korraldati konkurss „Märka LEADERit 2.0“, mille raames toimus tunnustusüritus ja koostati konkursi MÄRKA LEADERit 2.0 parimatest projektidest ajaleht. 2020. a valmis „Märka uuenduslikku põllumajandust 2.0“ innovaatiliste projektide trükis.

Tegevused, mis on seotud teabe vahetamise hõlbustamisega maaelu arengu sidusrühmade vahel ning tulemuste jagamise ja levitamisega

Aastatel 2014-2020 on maaeluvõrgustiku töö hõlmanud tegutsemist 15 töö- ja algatusgrupis: LEADER-meetme rakendajate töögrupp, MAK-teavitajate töögrupp, avatud talude päeva töögrupp, innovatsiooni algatusgrupp, maaeluvõrgustiku koostöökoda, maaelu turundajate algatusgrupp, toiduohutuse töögrupp, ELARDi eesistumise töögrupp, keskkonnanäidete kogumise töögrupp, kvaliteedikavade koostamise töögrupp, sotsiaalse talupidamise töögrupp, LEADER/CLLD tuleviku töögrupp, arukate külade töögrupp, maanaiste töögrupp ja MAK vahehindamisega tegelev töögrupp. Seisuga 31.12.2020 on töögruppides kokku osalenud 560 inimest ning kokku on toimunud 168 koosolekut. 2020. a viis maaeluvõrgustiku üksus läbi teabevahetuse küsitluse, et uurida, kas maaeluvõrgustiku infovahetus on piisav ja vastab huvigruppide vajadustele.

Tegevused, mis on seotud kohalikele tegevusgruppidele koolituse ja võrgustikutöö pakkumisega

Kohalike tegevusgruppide koolitus- ja arendustegevuste raames on aastatel 2014–2020 korraldatud kokku 77 üritust.

LEADER-meetme paremaks rakendamiseks korraldatakse kohalikele tegevusgruppidele ühe-kahepäevaseid infopäevi (2-3 korda aastas), piirkondlikke koolitusi, veebipõhiseid infopäevi (vebinare) ja suviseid arendusseminare. 2020. aastal toimusid erinevaid valdkondi puudutavad LEADER on-line teematunnid, et vahetada kogemusi kuidas hakkama saada viiruskriisiga.

2020. aastal on www.maainfo.ee veebilehel kajastatud 238 LEADERi teemalist uudislugu ja kalendris 156 LEADER tegevusgruppide korraldatud sündmust.

Koostöömeetme lühikese tarneahela ehk kohaliku toidu valdkonnas on seisuga 31.12.2020 korraldatud kokku 13 üritust, kokku 386 osalejale. Välja on antud 141 numbrit elektroonilist väljaannet „Toiduvõrgustike @Infokiri“ ning 23 korral on lühikese tarneahela teema olnud väljaande „Maaeluvõrgustiku Infokiri @VÕRGUKIRI“ fookusteemaks.

Tegevused, mis on seotud võrgustikutöö pakkumisega nõustajatele ja innovatsiooni tugiteenuste pakkumisega

Innovatsioonivõrgustiku valdkonnas on aastatel 2014–2020 korraldatud kokku 44 üritust 1319 osalejale. Maainfo.ee veebilehel on eraldi innovatsioonivõrgustiku alljaotus, kus on 2020. aasta lõpu seisuga vahendatud 538 uudislugu ja 760 sündmuse info.

Ilmunud on 3 elektroonilist väljaannet „Innovatsioonivõrgustiku @infokiri“ ja eesti keelde on tõlgitud 72 numbrit EIP-AGRI infokirja koos täiendustega Eesti tegevuste kohta. Välja on antud 41 numbrit „Konsulentide @infokirja“. 2020. aastal tõlgiti kokkuvõtlik innovatsioonimeetodite materjal „Koosloome töövahendid – Tools of Co-creation“ ja avaldati Šotimaa innovatsiooni tugiteenuseid tutvustav inglisekeelne loeng.

Eesti maaeluvõrgustikutöö raames korraldatakse MAK teadmussiirde meetme ja koostöö meetme toetuse taotlejatele/saajatele regulaarselt ümarlaudu. 2020. aastal toimus 9 sündmust, sh innovatsioonilaager-mõttekoda ning teabe- ja koolituspäevad konsulentidele. 2020. aastal valmis maaeluvõrgustiku osalusel uuring "Põllumajandustootjate ja toidutöötlejate teadmussiire".

Tegevused, mis on seotud seire- ja hindamistulemuste jagamise ja levitamisega

Seisuga 31.12.2020 on MAK 2014–2020 meetmete tulemuste paremaks levitamiseks koostatud 2 rändnäitust „Maaturismi edulood“ ja „100 maaelu toetamise näidet“ ning ilmunud on 4 väljaannet (trükis ja veebiväljaanne): „Märka keskkonnahoidlikku põllumajandust“, „Üllatav Eesti LEADER. Surprising Estonian LEADER“, „Märka uuenduslikku põllumajandust 2.0“ ja projektikonkursi „Märka LEADERit 2.0“ parimaid projekte kajastav ajaleht. Seire- ja hindamistulemuste levitamisega on seotud kokku 8 üritust ning seire- ja hindamistulemuste levitamine on olnud 14 väljaande „Maaeluvõrgustiku Infokiri@VÕRGUKIRI“ peateemaks.

Tegevused, mis on seotud Euroopa maaelu arengu võrgustiku töös osalemise ja sellesse panustamisega

Aastatel 2014–2020 on Euroopa maaelu arengu võrgustiku ja Põhja-Balti maaeluvõrgustike üksuste sündmustel osaletud kokku 124 korral. Osaletud on LEADER innovatsiooni, LEADER rakendamise parandamise, „arukate külade“, sotsiaalse kaasamise, rural proofing, biomajanduse ning maapiirkondade pikaajalise visiooni töörühmade töös. ENRD hindamisvõrgustiku seminaridel on osaletud 5 korral ja EIP-AGRI seminaridel 12 korral. Euroopa Komisjoni juhitava alalise komitee töörühma SCAR AKIS kohumistel on osaletud 3 korral, lisaks osaletakse rahvusvaheliste koostöövõrgustike kohtumistel.

Maaeluvõrgustiku üksuse esindaja on ka Euroopa maaeluvõrgustike üldkogu (Rural Networks’ Assembly), juhtrühma (Rural Networks’ Assembly) ja LEADER/CLLD allrühma liige. Aastatel 2014–2020 on ENRD üritustel tehtud 15 ettekannet, ENRD väljaannetes ilmus Eesti kohta 83 teavitust ja 53 projektinäidet. Kokku levitati eelnimetatud perioodil 246 teadet ENRD väljaannete kohta, sh on tõlgitud 149 ENRD väljaannet (72 ENRD infokirja, 74 EIP-AGRI infokirja ja 3 EIP-AGRI teabematerjali).